

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztő g.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1910. DECEMBER 6.

HATODIK ÉVFOLYAM. — 278. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabászerinti

Vasuti összeköttetésünk.

Kassa, dec. 5.

A legnehezebb problémák közé tartozik Kassa város vasuti összeköttetésének ügye. Évtizedek óta érezzük, hogy forgalmi viszonyaink alapos javításra szorulnak s e tekintetben úgy a vármegye, mint a város, továbbá az érdekelt kereskedelmi és ipartestületek, már több ízben akcióba léptek. A vonatforgalom javítása érdekében tett javaslatok között különösen két terv vonul előtérbe. Az első Puky Endre dr. alispán memoranduma, a Kassa-miskolci vonalon egy másod-
sík sínpar létesítéseért szállt sikra. A megyei közlekedést és a Kassa felé irányuló forgalmat jelentékenyen nehezíti az a körülmény, hogy az egyes sínpar miatt állandóan késnek a személyvonatok és az áruforgalom lassúsága sem elégíti ki a gazdaságiköröket. Gyorsvonatunkat is azért kellett 40 perccel meglasztítani, mert a régi, rossz pálya nem éri el a 80 kilométernyi menetsebességet. A Kassa-miskolci vonalunk ez a lesújtó kritikája, magának a kereskedelmi miniszternek egy értesítéséből való, melyben ezzel indokolja meg a gyorsvonatok menetsebességének apasztását.

A vasutak legfőbb fóruma tehát éppen úgy, mint törvényhatóságaink, valamint az érdekelték, mind egyetértelműen ismerik a bajok gyökerét és mégis sajnos, hogy e téren a javítás egy lépéssel sem halad előre. Tul van terhelve az államvasut, még sok ideig tart, mire a kassa—miskolci vonal átépítése megkezdődik. Bizony, ez csöppet sem vigasztaló. S ha most összeköttetésünk hibái mellett felemlítjük, hogy a pályaudvar kibővítése is csigalassúsággal megy, nem sok reményünk van arra nézve, hogy forgalmi viszonyaink hamarosan megjavulnak.

Még egy korszakos jelentőségű terv lebeg a felszínen. A Kassa—Debrecen—Nagyvárad—Arad—Temesvári fővonal. Nagyvárad törvényható-

sága már bizottságot küldött ki, hogy ezt a nagyszabású tervet elkészítse és a mozgalomba belevonja az érdekelt városokat. Ha ez a vonal megvalósulna, Kassa nemcsak Dél-magyarországgal és az északkeleti vidékkel jönne közvetlen összeköttetésbe, hanem a világforgalomba is belekapcsolódna. Szinte szédületes perspektíva nyílik meg e vonalmenti városok gazdasági fejlődését illetően, ha a mostani tarthatatlan vasuti menetrend megváltoztatásával, beillesztenék ezt a fővonalat a magyar vasutak hálózatába. Csak hogy egy nagy nehézsége van a terv megvalósításának. Mintegy 200 millió koronába kerülne a fővonal kiépítése. Ez a terv is tehát a messze jövő zenéje.

Csüggednünk azonban nem szabad. A néma ember szavát senki sem érti. Ha az érdekelt körök szünetlenül felszínen tartják vasutösszeköttetésünk hiányát s nem fáradnak bele a kitartó ostromba, végre kivíthatjuk, ami után gazdasági tényezőink epedeznek. A nemsokára felrisszáló városi bizottságnak valóban fontosabb feladata nem is lehet, mint a forgalmi viszonyok javításán dolgozni. Vannak jelöltjeink, akik ugyanis mint technikai, ugyanis mint közgazdasági kérdésekben jártasak. Ezeket a férfiakat ha nevén se nevezzük, könnyű felismerni. Ha ilyen tagjai lesznek a közgyűlésnek, akkor a megvalósítást váró tervek bizonyára erősebb tempót kapnak.

Felolvasások Abaujban.

Az abaujmegyei és kassai köznevelődési egyesület még a múlt évben akciót indított, hogy az abauji falvakban vetített képekkel illusztrált tudományos előadásokkal a falusi nép érdeklődését felkeltse. A falubeli tanítókra hárult a feladat, hogy a tervet megvalósítsák és a tegnapi napon sikerült a sorozatos előadások megkezdésével az életrevaló eszmét valóra váltani. Nagy-szaláncon és Bácsán tartották a Honfoglalásról az első felolvasást, melyen a falubeli közönség oly nagy érdeklődéssel vett részt, hogy csak a legnagyobb erőlyvel sikerült a rendet fenntartani. A nagyszalánci

felolvasásnál megjelent dr. Puky Endre alispán is. A legközelebbi felolvasásokat *Enyicshén, Nagyidán, Szepsiben, Jászón, Zsadányban, Hollóházán és Radványban* fogják megtartani.

A „meztelen“ képek.

Elkésett az erkölcs.

Vándortárlat Debrecenben.

A képzőművészeti társulat nevében rendezett vándortárlatot egy kis baleset érte. Nem az első, mert Kassán is a rendezőség tapintatlansága miatt már egy kis pech érte. A kassai sajtó, egy felsőbb hatalmak által dirigált lapot kivéve, a megnyitási ünnep után, nem vett többé tudomást a kiállításról, miután a sajtó képviselői olyan mellőzésben részesültek, ami nem állott összhangban az-
zal a lelkes agitációval, amit a vándortárlat sikere érdekében előzetesen kifejtett. Balogh Bertalan a kassai sajtó magatartásáról fővárosi lapokban helyezte el bus jeremiádkat s el akarta hitetni az országos közvéleménnyel, hogy sajtó bojkott ellenére is nagyszerűen sikerült a kiállítás.

Most a vándortárlatot, mely Kassán kívül Miskolcon, Eperjesen, Gyöngyösön és Egerben kiállítást rendezett s mostanában Debrecenben hirdeti a képzőművészeti kulturát, az a baleset érte, hogy a református főgimnázium tanártestülete az ifjúságot, a kiállítás látogatásától eltiltotta, még pedig: „pedagógiai okokból a kiállított meztelen képek miatt“. Ez a rendelet annál feltűnőbb, mert a közoktatásügyi miniszterium rendeletileg intézkedett, hogy a Képzőművészeti Társulat vándortárlatait a tanuló ifjúság tömegesen keresse fel. Ez Kassán is megtörtént és a többi városokban is, hogy a tanintézetek növendékei megtekintették a kiállítást.

Az eltiltásban az a pikantéria, hogy a debreceni református felsőbb leányiskola növendékei is testületileg részint már megtekintették, részint a jövő héten megtekintik a kiállítást.

Balogh Bertalan, a kiállítás igazgatója a református tanártestület határozatát bejelentette a kultuszminiszterium művészeti osztályának s jelentése, valamint a főgimnázium igazgatójának értesítését már felküldte a miniszteriumhoz. A kiállításban — mint a jelentésből kitűnik, a következő aktok vannak: Eder Gyula Év-ja, Ferenczy Károly Pihenés-e, Hegedüs László Megváltó-ja, Mervó Krisztus-a, Pentelei Molnár Pietás-ja és Loenné Hilbert Irén egy mimiatúrje.

GOMBOS JENŐ

== Kassa, Fő-utca 39. szám. ==

Speciális üzlet női
fehérművek, se-
lyem, gyapju- és

:: mosókelmékben ::

Karácsonyi vásár.

TELEFON 352. TELEFON 352.

Leszállított jutányos árak.

VIDÉKRE MINTAK KÉSZSÉGGEL KÜLDETNEK.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 UJ BILIÁRDASZTAL. ::

Minden szombaton

≡ katonazene-hangverseny. ≡

Vasárnap, hétfőn, kedden és
csütörtökön este

HORVÁTH FERI TART ZENEESTÉLYT.

A magyar helységnevek.

Az osztrákok már elismerik.

A német nacionalisták tiltakoznak

Végre Ausztriában is elismerték, egyelőre még csak hivatalosan, a magyar helységnevek jogosultságát. Az osztrák kereskedelmi minisztérium ugyanis, mint Bécsből táviratozzák, most adta ki a magyarországi, ausztriai, boszniai és hercegovinai posta- és távirdehivatalok hivatalos címtárát. Az utolsó ilyen címtár 1804-ben adták ki. Abban még a magyarországi helységek néme nevei voltak felsorolva s a címtár betűrendben közölte Magyarország, Ausztria, Bosznia és Hercegovina helységneveit úgy, mintha azok mind együvé, az osztrákok fenhatósága alá tartoztak volna. Ezzel szemben az új címtár külön fejezetekre osztva közli a magyar, az osztrák és a bosznia-hercegovinai posta- és távirdehivatalokat. A Magyarországra vonatkozó részből teljesen eltűntek a német helységnevek s Pressburg, Hermanstadt, Kronstadt helyébe Pozsony, Nagyszombat, Brassó lépett. És míg a címtárban a magyarországi helységnevek kizárólag és csak magyarul vannak feltüntetve, addig a címtár többi részében a német nevek mellett a helységek szláv elnevezései is fel vannak tüntetve. Wien mellett Widen és Wieden, Laibach mellett Ljubiana, Lcitmeritz mellett Litomerice van minden tekintetben egyenlő elnevezésként oda írva. Természetesen a német-osztrákoknak ezek a változtatások nem tetszenek s a német-nacionalis képviselők már el is határozták, hogy a magyarosítás és szlávosítás ellen tiltakozni fognak.

Egy kis gyermek tűzhalála.

A gondatlanság áldozata.

Rémes szerencsétlenség történt ma déli előtt a Fő-utca 28. számú ház egyik földszinti lakásában. Két gyermek, akiket a kenyérkereső anya magukra hagyott, valami kinefejezett gyufával játszani kezdett, majd meggyújtották a gyufákat, mire az egyiknek a ruhája lángot fogott és segítség hiányában a szerencsétlen gyermek elpusztult.

A Fő-utca 28. szám alatt lakik néhány hónap óta Futó Lajosné szülész nő 2 kis gyermekével. Ma reggel l'utóné foglalkozása után látott, gyermekeit otthon hagyta és hogy el ne csavarogjanak, rájuk is zárta az ajtót. A két gyermek játszadozni kezdett és valahogyan egy kint felejtett gyufasakatulya került a kezük közé. A gyufákat örven-dezve gyújtogatták meg, míg egyszer csak a kis 4 éves Vince ruhája tüzet fogott és

lángolni kezdett. Sívalkodni kezdtek, de a bezárt ajtón kimenni nem lehetett az udvarra és a szerencsétlen gyermek rettenetesen összeégett. Végre a sikoltozást meghallotta Vajda Jánosné házmesternő, aki betörte az ajtót és nagynehezen lerángigálta az égő ruhadarabokat a gyermekről. De már akkor segíteni nem lehetett. Dr. Ákos Iszó nyújtotta az első segítséget a borzalmasan összeégett kis Vincének, de már az orvosi segély feleslegessé vált. A gyermek még vonaglott, mikor az orvos megérkezett, de életbenmaradásához semmi remény nincs.

Otthon-kávéház

= fényesen átalakított új helyiség. =

Folkék társaságok számára.

Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU

= KISZOLGÁLÁS. Új biliárdok. =

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.

NAPONTA CIGÁNYZENE.

= SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. =

TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

HIREK.

— Adományok. A vasárnapi és hétfői napon adakoztak és a Népkonyha halászköszönét fogadják: Gróf Zichy Rezsőné 50 K., Holzmann Béni 100 K., Weizer Béláné Rozgony 40 K., Fischer-Colbrie, Megay Adolfné, Dr. Holzman Dr. Siegelmann Bernát, Dr. Teplánszky Károly 20—20 K., Meisels Leó, Dr. Kiricz Viktorné 12—12 K., Adler Adolfné, özv. Darvas Imréné, Kórách Hermann, Littmann Sándor, Polgár Arnoldné, Reizmann Mórné, dr. Spatz Dávidné, Szalay Lászlóné, Schlezinger Albertné, Szegő Sándor, Tyrnauer Samu, Braunfeld Samu, dr. Elek Imre, dr. Neményi Vilmosné 10—10 K., Weisz Nándorné 6 K., özv. Münster Tivadarné, K. L., Lakatos Miklósné 5—5 K.

— Széchenyi László a Gyermekvédelmi Ligában. Az Országos Gyermekvédelmi Liga választmánya ülést tartott. Gróf Edelsheim-Gyulai Lipót elnök jelentést tett arról, hogy a Liga ügyei rendben folynak és közölte, hogy mivel ő el van foglalva más gyermekvédelmi intézményeknél, gróf Széchenyi László elvállalta ideiglenesen az ügyvezető elnöki tisztet. A számadásokat rendben találták. Dr. Berend Miklós jelentést tett a csecsemő-menedékhelyről. A választmány a Csecsemő-Otthon hölgybizottsága elnökévé gróf Széchenyi Lászlóné Vanderbilt Gladyst, a taggyűjtő-bizottság elnökévé dr. Ruffi Pálnét, a felruházó-bizottság elnökévé dr. Rickl Gyulánét egyhangulag megválasztotta.

— Japán theaest. Ha visszapillantunk az elmúlt évek haute saisonjainak „Mulatságok Naptára”-ra, a sok édes báliemlékek közül, mint valami tropikus virágokkal borított rét csodás centifoliája, bogozódik ki a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület által rendezett estélyek sorozata. Egy bájos csokor legszebb virágszála, néhány feledhetlen báli éj szép emléke. S amint végigsiklik tekintetünk a most kezdődött idény farsangos vállalkozásain, január 14-iki kelettel ott találjuk ismét a József kir. herceg Szanató-

rium-Egyesület estélyét elkönyvelve s méltán fakad az a kérdés, vajjon mivel lép a közönség elé ez alkalommal Kassa eme leghumánusabb egyesülete, amely egy nemzetnek a leggonoszabb kórtól való megmentését tűzte ki hófehér zászlójának a jelmondojával. Mint ennek az egyesületnek egész létét, áldásdus működésének minden mozzanatát állandóan a feltűnést kerülő szerénység kíséri, ez nyilvánul meg akkor is, amikor a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület idei vállalkozásáról, mint olyanról beszélünk, amelyről szóló hírek eddig „kiszivárogtak”. S ezekből a „kiszivárgott” hírekből közöljük, hogy az egyesület a jövő év január 14-ikén, Napországnak exotikus bájával fogja telehínteni a Schalkház nagytermét, hogy egy Japán theaest keretében olénk varázsolja a mandulaszemű kis japáni nők, a selymes mimóza és lágyszirmu chrisantemumok csodás bájjal teli világát. A József kir. herceg Szanatórium-Egyesület kassai bizottsága az ország és vármegyének arisztokráciájának és előkelőségeinek színe-javát igyekszik megnyerni a védnökségre.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelem-ügyi miniszter ur megengedte, hogy Kiszében r. t. városában a f. é. december hó 7-ére és 8-ára eső országos kirakó és állatvásár kivételesen december hó 14-én és 15-én tartassék meg. Miről a kassai kereskedelmi és iparkamara az érdekelteket értesíti.

— Családi jelenet. Adamkócs János ujságkihordó szombaton este — more patrio — leitta magát. Mikor már alaposan berendezkedett, hazament és otthon családjával veszekedni kezdett. Előkerített egy kést és feleségét, gyermekeit leszurással fenyegette. A hadonászó család fő elől a rendőrségre menekült a család. Megindult az eljárás.

— Új hid. Abaujtona vármegye alispánja a Halmaj-szántói törvényhatósági közúton fekvő kis Hernád-Bársonyos malomcsatornán lévő hid ujjáépítése céljából 1910. évi december hó 12-én d. e. 10 órakor saját hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalást tűzött ki. Részletes feltételek a kassai kereskedelmi és iparkumara titkári hivatalában megtekinthetők.

— Révész táncpróba. Szombaton este tartotta a Révész fele tánciskola ez évi próbabáliját. A mulatságon, mely a Schalkházban folyt le, nagy számú közönség jelent meg és a legjobb hangulatban mulatott egész reggeli 4 óráig.

— Éjszaka vendég. Zavoda Eveline kassai lakos följelentette Kassai Józsefet magánlaksértés címen. Ugyanis a szombatról vasárnapra virradó éjjel Kassai betört a följelentő lakásába és ötlezurással fenyegette. A rendőrség megindította az eljárást a kellemes éjszakai látogató ellen.

— Megkerült tolvaj. Lukács Sándor lakatos múlt hó 20-án ismeretlen egyén ellen feljelentést tett, hogy műhelyéből 2 forgó pisztolyt és több szerszámot ellopott. A rendőrség bünyügyi osztálya a tettest Penár András lakatosinas személyében kinyomozta.

— Eltűnt kocsitakaró. Latzkovszky Alajos javítóintézeti igazgató jelentést tett a rendőrségen, hogy a felsőbb leányiskola előtt álló kocsijából ismeretlen tettes plüss kocsitakaróját 90 K. értékben eltulajdonította. A tettest keresik.

— Lövöldöző csősz. Jakab József és neje szántói lakosok tegnap Hernádbúdról Abaujszántóra igyekeztek. Utközben, amint a szőlők közti gyaloguton haladtak, megszóliotta őket Kovács Ferenc csősz. Valami

... Üzletlebonyolítás céljából ...
HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT**NAGY VÉGELADÁS ESCHWIG és HAJTS cégnél.**KASSA, FŐ-UTCA 65. SZÁM, SZINHÁZZAL SZEMBEN, AHOL AZ EGÉSZ
óriási választéku áruraktár minden elfogadható árban kiárusítottatik.

miatt összeveszték és Kovács annyira felbőszült, hogy fegyverével Jakab lábába lőtt, kit sérülésével a szántói kórházba szállították. A csózz ellen az eljárás megindult.

— Ellopott kékításkák. Salczer Irma, a Haltenberger-gyár alkalmazottjától eddig ismeretlen tettes ellopott egy kékításkát, amelyben 14 korona készpénz, egy női óra és lánc és selyemzsebkendő volt. A rendőrség nyomozza a tettest.

— Halalozás. Vilwrotter Viktória 70 éves cukorkaárus tegnap Lakatos-u. 5. sz. lakásán hirtelen elhunyt.

— Fenyőhaszonfa eladás tövön és termelt állapotban. A tótsóvári m. kir. erdőhivatal kerületébe tartozó óvizi erdőgazdálkodás 1911—1915. évi fenyőhaszonfa termésének értékesítése végett f. é. dec. hó 18-án déli 12 órakor megtartandó zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet. Ugyancsak a tótsóvári erdőhivatal f. é. hó 20-ik napján d. e. 10 órakor a vágásterületeken fekvő tölgy haszonfa elárúsítása céljából nyilvános versenytárgyalást fog tartani. Részletes feltételek a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában megtekinthetők.

— A debreceni rendőrség táviratban értesítette a kassai társhatóságot, hogy az ottani Béla-malomba ismeretlen tettesek betörték, a Wertheim-szekrényt feltörték és mintegy 30—40 korona készpénzt elloptak. Valószínű, hogy a betörők Kassa felé menekültek. A rendőrség a nyomozást megindította.

— A Győr-Sopron-Ebenfurti vasút üzletigazgatósága felhívja az érdekelteket, hogy bérmentes tölgy-waggonfák szállítására f. é. december hó 10-éig luc-fenyőpalló és luc-fenyődeszka szállítására f. é. december hó 12-éig és tölgylavító talpfák szállítására f. é. december hó 14-éig ajánlataikat megtegyék. Részletes feltételek a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában megtekinthetők.

— Iskolai ünnepély. A premontrai kanonokrend kassai főgimnáziumában fennálló Mária-Egyesület, az intézeti dalkör és zenekör közreműködésével, december hó 7-én délután 5 órakor, a főgimnázium tornacsarnokában, Máriaszepőlötlen fogantatásának ünnepe alkalmából „iskolai ünnepélyt” rendez és ugyanakkor avatja fel a főgimnázium új ifjusági színpadát is. Jegyek előre válthatók Mildner F. és Maurer A. urak könyvkereskedésében. A felülfizetéseket új színpadunk költségeinek fedezésére és az egyesület jótékony céljaira köszönettel fogadjuk és nyilvánosan nyugtázzuk.

— A vidék szórakozik. A fővárosi lapok közölték azt a kedves történetet, mely a kis alföldi városban, Zentán elharapódzott klerikális szellemet illusztrálja élénk színekkel. Egy zentai ember Hauer József délelőtti tíz órakor betért a Hauli-féle vendéglőbe, hogy szokásos pohár sörét megigya. A közös nagy étteremben vidám társaság pezsgőzött: Sztrilich Béla dr., Salamon Imre dr., Peczárszky Szlávkó, Vuits Szávó. Ugyanez a Vuits Szávó, aki nemrégiben — mint a színésznői becsület lovagja — egy kassai újságíróval Kassán párbajt vívott. Hauer szerényen leült a legtávolabbi sarokasztalhoz. Alighogy a társaság ezt észre vette, elkezdtek kiabálni:

— Le a zsidóval!

— Nem kell zsidó, csak az asszony, meg a lánya!

Es részoltak a tamburásokra, hogy ők is énekeljék! Ki a zsidóval! Majd a vendéglőst szólították fel, hogy távolítsa el. Ezt azonban ez kerekben megtagadta.

— Browningot, hadd végezzünk vele!

— kiáltotta Sztrilich dr. szolgabíró, a Dmke helyi elnöke és Salamon dr. városi ügyész, s miután nem volt kéznél öldöklő szerszám, nekiesetek egyik társuknak, aki már aludt a széken s a zsebeit kezdték kutatni, hogy revolverét elővegyék. Erre Hauer, akinek oka volt a részeg emberek inzultusától tartani, sietve távozott a helyiségből, miközben Vuits ur pezsgősüveget dobott utána. Így szórakoznak Zenta város urai fényes nappal nyilvános helyiségben a kis városka nagy épülésére. Hauer feljelentette őket a bíróságnál.

Ugy értesültünk egyébként, hogy az ügynek más természetű folytatása is lesz, mert ugyanaz a kassai újságíró, akivel Vuits párbajozott, a lovagiasságban meglehetősen következetlen pezsgősüveg hajigálót táviratilag inzultálta.

— Nagy occasió Széman Testvérek áruházában. Az őszi saison befejeztével a Széman Testvérek áruháza, (Fő-utca 62. sz.) occasiót rendez. A legújabb női divatkelmék, mosó barchentek, flanellek, továbbá vászon és asztalnemű cikkek nagy árleszállítás. Szőnyegek, függönyök és butorkelmék a legújabb mintákban, a legnagyobb választék mellett feltűnő olcsó áron árusítatnak. Kérjük a vásárló közönséget, tekintse meg a régi és előkelő cég kirakatait, az áruk minőségéből és a leszállított árakból meggyőződhetik, hogy a Széman Testvérek nagy occasiója a legelőnyösebb bevásárlási forrást kínálja.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Színház

A balga szüz.

Henri Bataille színműve.

Valamikor karsu francia lányok a fehér leányszobák forró levegőjében és kacér párisi asszonyok verbénaillatos budoárakban kipirult arccal olvasták Bataille édes, finom verseit. Akkor még Bataille költő volt, lágyan csengő francia versek poétája és nem tudta, hogy van más világ is, mint amely a rimek között, ábrándozások óráiban osztályrésze volt. Akkor még nem ismerte, — nem is kereste — az életet, nem voltak érdemrendjei, csak babérkoszorú s talán csak álmaiban gondolt arra, hogy a lira istennője helyett valamikor egy komolyabb muzsával fog párosulni. Költő volt!

Azóta Bataille megváltozott. Egyik versében bucsut mond költészetének, ifjuságának, a fehér leányverseknek és megy élni. Mon enfance, adieu mon enfance! Je vais vivre! És írni kezdett társadalmi színműve-

ket, mint Capus, Lavedan és Bernstein, előbb a „Marche nuptiale“-t, majd „Le xendable“-t és mikor felismerte, hogy mit akar a közönség, mit akarnak a szindirektorok és mi kell az izgalmakra vágyó, elernyedt idegeknek: megírta a harmadik darabját, melyet a testamentum parabolája után „La vierge folle“ — A balga szüz — sokat sejtető címmel bocsátott világgá.

Amikor Bataille bucsut mondott az ifjuságának, elhagyta őt a poéta is. Nem maradt belőle csak egy rafinált művészi lélek, mely megérzi az élet problémáit, de nem tud velők mit csinálni. A modern hiszterika, melynek valamelyik őst Strindberg már megalkotta a „Julia kisasszony“-ban, nála szeszélyes, makrancos gyermek; a balga szüz tulajdonképpen csak egy romantikus gondolkodású szerelmes bakfis, kinek fejét elcsavarták a Bourget regények és a balok, társaságok parfümös hangulatai. És akit ideáljaul választ — a híres ügyvéd: Armaury — nem valami romantikus alak: egy deresedő, negyvenkét éves ember, kinek érzélgős, pipogya egyénisége semmiképp sem méltó az eszményítésre. Közöttük áll a feleség, a darab egyetlen szépen megrajzolt alakja, kinek szerelme, hűsége és önfeledőzése végre is győzelmet arat az illegitim szerelem őrvjögései felett. A többiek, akik a darabban szerepelnek, csak lézengenek a színpadon. Egy lármázó apa, aki az első felvonáson keresztül nem csinál mást, mint a leányát szidja, az anya, aki sóhajtozik s nem tudja, hogy miért hozta életre az író fantáziája: a második felvonásban már nem jelentkezik; egy abbé, aki csak arra való, hogy az író elmondhassa neki azt, aminek szemünk előtt kellett volna lefolynia: a de Charance leány elcsábítását. Mindehez egy tulteremtumos ifju féktelenkedése, egy titkár, egy szolgál és — c'est tout. Mert amit az író mond, azt sokkal szebben elmondták, sokkal finomabban megírták Capus Alfréd és Kistaemakers. „A két férfi“ és a „Vetélytárs“ sikere után Bataillenek csak a tapsok viszhangja jut. A siker s minden, ami a darabban szép, az nem az övé. Övé egyedül az a szomorú tudat s ez okozza a miszomoruságunkat is, hogy Bataille a költő és Bataille az író a darab írása közben elkerülték egymást.

Az előadásról kevés irnivalónk van. Fáy Flóra (Armaury-né) művészi volt s ennek a meghatározásnak: művészi, nincsen fokozása. Nem hisszük, hogy az általa kreált szerepet jobban lehetne eljátszani. Harsányi Margit a címszerepben produkált néhány értékes jelenetet, de általában az az impresszióknak, hogy Dianettet a legátgondolhatóbb játékkal sem lehet helyesen és valószínűen interpretálni. Jó volt Majthényi a harmadik felvonásban. (k. z.)

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfőn, 1910. évi december hó 5-én

A BALGA SZÜZ.

Színmű 4 felvonásban.

Személyek:

Ce Charance Amadé herceg . . .	Bartha István
De Charance hercegné . . .	Vágóné
De Charance Dianette . . .	Harsányi Margit
De Charance Gaston . . .	Bársony Aladar
Armaury Marcel . . .	Virányi Sándor
Armaury-né . . .	Fáy Flóra
Roux Abbé . . .	Majthényi L.

Műsor:

Kedden, A balga szüz.

Szardán, János vitéz. Daljáték.

Csötörtökön, d. u. A kormánybiztos este, Tatárjárás. Operette.

NAGY OCCASIO!

legújabb női divatkelmék, mosó barchentek, flanellek, továbbá vászon és asztalneműekben

Széman testvérek

ÁRUHÁZA

Kassa, Fő-utca 62. sz.

Valódi szörmék,
boák, muffok,
női kalapok, sipkák,
legjutányosabbáron
Aufricht üzletében
kaphatók.
Fő-utca. Fekete-sas épület.

Alapított 1844-ben.

Kassai Takarékpénztár

a székesegyházzal szemben, saját házában.

Felsőmagyarország legré-
gibb és legnagyobb intézete.

Betétek után
tisztán 4 százalék
kamatot fizet.

Visszafizetések 5000 K-ig
fölmondás nélkül.

Olcsó pénzáttalás
Amerikába, dollárok
beváltása legjobb áron

Alapított 1844-ben.

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég
Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

Telefon 443. szám.

DECEMBER 1-ÉN JELENT MEG!

NYUGAT KÖNYVTÁR

Szerkesztik: FENYŐ MIKSA és HATVANY LAJOS.
A NYUGAT KÖNYVTÁR egy-egy száma 30 fill.

Első számai a következők:

- 1-3. szám. Gvüjtemény Ady Endre verseiből.
4. szám. Mórész Zsigmond: Tragédia (négy elbe-
szelés).
5. szám. Frank Wedekind: Novellák.
- 6-7. szám. Schnitzler Arthur: Az élet szava (a Magyar
Színház műsorából).
- 8-9. szám. Maurice Barrès: Erzsébet királyné.
- 10-11. szám. Ignotus: Színházi dolgok.
12. szám. Ambrus Zoltán: Ifjuság (elbeszélések).

Megrendelhető a Nyugat könyvkiadó
részvénytársaságnál, Budapest, V.
kerület, Méréleg-utca 9. szám alatt.
Kapható minden könyvkereskedésben.

Murányi József kiadó.

Vendéglő átvétel.

Tisztelettel értesitem Kassa sz. kir. város n. é. közönségét, hogy az Andrássy-palotával szemben levő
Uri Casino vendéglőt átvettem, hol kizárólag első Pilseni söröződe r. t.
világhírű Császárforrás sörét

fogom kimérni.

Étteremben elfogadok előfizetőket kedvezményes áron. — Társas
ebédek és vacsorák 2 koronától feljebb. — Balatonmelléki és
hegyaljai borok. — Vacsora színház előtt és színház után.

Első Pilseni söröződe R. T. felsőmagyarországi főraktár.

Zónareggeli.

Tisztelettel: **SCHNEIDER VINCE,**
vendéglős.

Kassai egyesült szikvizgyárok.

Tisztelettel tudatjuk, hogy szikvizgyárunkat a Harang-utca 11. szám alól

Bethlen-körut 43-ik szám alá

saját házunkba helyeztük át.

Üzemünket jóval megnagyobbítottuk, modernül berendeztük s azon leszünk,
hogy ezentul is nagyrabecsült vevőinket a legpontosabban kiszolgálhassuk.

Egyben felhívjuk az igen tisztelt közönséget **bankói víz** elvezetésü szén-
sav-
val telített vizünkre, mely vetekedik az összes bel- és külföldi ásványvizekkel. Igen
kellemes üdítő ital borral és anélkül. Olcsóságánál fogva ne hiányozzon egy házból
sem. Ezen vizünket 1/2 és 1 literes biztonsági zárral ellátott üvegekben hozzuk forgalomba.

Kitünő tisztelettel: **Székely Géza gyógyszerész és Társai**

Egyesült szikvizgyárosok. Bethlen-körut 43. sz.

Telefon 160. szám.

Telefon 160. szám.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFOZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR KÖRÖNNA SÖR SÖTET BAJOR-SÖR

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különben árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

Legközelebb megjelenik a képviselőházban

◆◆◆◆ most letárgyalt új ◆◆◆◆

polgári perrendtartás

◆◆◆◆◆ című könyv. ◆◆◆◆◆

Bírák, ügyvédek, kereskedők és iparosoknak nélkülözhetetlen!

Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:
0000 Csilléry Dávid, kir. járásbíró. 0000

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron zsebben
hordható alakban lesz kiállítva, **bolttl ára füzve 6 korona.**

Megrendelhető:

Manyak és Tóth Könyvkiadóknál Nagykárolyban
és minden hazai könyvkereskedőnél.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.